

บทที่ 7

ปัญหาในการให้สินเชื่ออุตสาหกรรม

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทก่อน ๆ ว่า ลักษณะของสินเชื่ออุตสาหกรรม เป็นสินเชื่อที่ต้องการเงินเป็นจำนวนมาก และต้องการระยะเวลาในการชำระคืนสินเชื่อ ฉะนั้นอัตราการเสี่ยงของสินเชื่ออุตสาหกรรมย่อมจะสูงกว่า อัตราการเสี่ยงของสินเชื่อระยะสั้นอื่น ๆ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อของแต่ละสถาบันการเงินจะต้องพยายามที่จะวิเคราะห์สินเชื่ออุตสาหกรรมแต่ละรายอย่างละเอียด เพื่อให้อัตราการเสี่ยงต่อสินเชื่อที่อนุมัติไปในแต่ละครั้งต่ำที่สุด เนื่องจากหลักการทั่วไปที่ใช้ในการพิจารณาให้สินเชื่อได้แก่การวิเคราะห์ข่าวสาร เกร็ดกับวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน ฉะนั้นปัญหาในการให้สินเชื่ออุตสาหกรรมย่อมเกิดจากการสืบสวนข่าวสาร เกร็ด และการวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินปัญหาต่าง ๆ ที่จะกล่าวต่อไปนี้จะกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในค่านปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินและการสืบสวนข่าวสาร เกร็ด ปัญหาในค่านเงินทุนของสถาบันการเงินพร้อมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่ามีอุปสรรคต่อการให้สินเชื่ออุตสาหกรรมอย่างไร พร้อมทั้งพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียในการให้สินเชื่ออุตสาหกรรมต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ปัญหาในการให้สินเชื่ออุตสาหกรรม

1. ในค่านของสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ เงินทุนที่ธนาคารระดมได้เป็นเงินทุนระยะสั้นแทบทั้งสิ้น ธนาคารระดมมาโดยวิธีหาเงินฝาก ระบบการรับฝากเงินของธนาคารมีเงื่อนไขอยู่ว่า ผู้ฝากจะถอนเงินฝากได้ทุกเมื่อ เพียงแต่จะขาดดอกเบี้ยไปบ้างเท่านั้น ถ้าผู้ฝากถอน

เงินก่อนกำหนด ดังนั้น การที่จะเอาเงินทุนชั่วคราวนำไปให้สินเชื่อระยะยาว การเสี่ยงต่อสภาพคล่องของธนาคารย่อมมีมาก ฉะนั้นสถาบันการเงินประเภทนี้จะให้ความช่วยเหลือแก่วงการอุตสาหกรรมในด้านการลงทุนได้ในวงเงินเพียงเล็กน้อย แต่ถ้าวการขอสินเชื่อเพื่อนำไปเป็นทุนหมุนเวียน ก็จะทำให้ความช่วยเหลือได้มากขึ้น ส่วนสถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุนเอกชนทั่วไป จะไม่ค่อยมีปัญหาในค่านนี้ เพราะบริษัทเงินทุนเอกชนที่จะให้สินเชื่ออุตสาหกรรมได้ส่วนมากจะเป็นบริษัทเงินทุนที่มีขนาดใหญ่ มีเงินทุนมากและที่สำคัญคือมีธนาคารพาณิชย์คอยหนุนหลังให้กู้ยืมเงินหมุนเวียนในกรณีจำเป็น

2. ในด้านของธนาคารพาณิชย์เห็นว่า การให้สินเชื่ออุตสาหกรรมเป็นการให้สินเชื่อที่มีอัตราความเสี่ยงสูง ฉะนั้นในการพิจารณาจะต้องทำอย่างละเอียดระมัดระวังทุกแง่มุม และต้องมองกันในระยะยาวว่าโครงการของผู้ขอมีทางสำเร็จหรือไม่ คิวเหตุนี้การพิจารณาสินเชื่อประเภทนี้จึงเป็นงานที่จะต้องใช้ความชำนาญพิเศษ เฉพาะด้าน ต้องมีการวิจัยวิเคราะห์กันอย่างจริงจัง ธนาคารพาณิชย์เห็นว่าลได้ไม่คุ้มกับความสนใจ และเวลาที่จะต้องเสียไป เพราะยังมีกิจการประเภทอื่น ๆ ที่ต้องการสินเชื่อจากธนาคาร ซึ่งเป็นสินเชื่อระยะสั้น อัตราดอกเบี้ยดีกว่า และอัตราความเสี่ยงน้อยกว่า ในแง่ของสถาบันการเงินที่เป็นบริษัทเงินทุนเอกชนแล้ว และมีนโยบายในการให้สินเชื่ออุตสาหกรรมเป็นหลัก เช่น บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จะไม่ประสบปัญหาข้อนี้ เนื่องจากบริษัทได้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะที่จะวิเคราะห์โครงการของผู้ขอสินเชื่ออุตสาหกรรมพร้อมอยู่แล้ว

3. เนื่องจากสินเชื่ออุตสาหกรรมเป็นสินเชื่อที่มีอัตราความเสี่ยงสูง ในทางปฏิบัติของสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์แล้ว มักจะเรียกหลักประกันที่คุ้มราคากันเพื่อป้องกันการขาดทุนของธนาคารในกรณีที่ผู้ขอสินเชื่อไม่สามารถชำระเงินคืนได้ แต่เนื่องจากการลงทุนในอุตสาหกรรม

กรรมต้องใช้เงินมาก ในบางครั้งจึงเป็นเรื่องลำบากสำหรับผู้ขอสินเชื่อ ที่จะหาหลักประกันตามที่ธนาคารต้องการ ดังนั้น โครงการใหญ่ ๆ ซึ่งในบางครั้งโครงการนั้น เป็นโครงการที่ดีและสามารถที่จะดำเนินไป แต่ไม่มีเงินทุนที่จะดำเนินได้ ถ้าจะคิดในแง่ว่า เหตุใดไม่ไปขอสินเชื่อจากบริษัทเงินทุนเอกชน บริษัทเงินทุนเอกชนที่สนับสนุนอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ที่มีโครงการดี และมีเงินทุนมากเท่าที่มีอยู่ในขณะนี้ ได้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมเท่านั้น ส่วนบริษัทเงินทุนอื่น ๆ ก็มักจะเรียกหลักทรัพย์ค้ำประกันที่จะค้ำกับสินเชื่อที่ให้ไป หรือบางบริษัทก็จะให้สินเชื่อเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียง และมีความมั่นคงแล้วเท่านั้น

4. ผู้ขอสินเชื่ออุตสาหกรรมบางคนก็ไม่ใช่นักอุตสาหกรรมที่แท้จริง บางคนก็เป็นนักฝัน หรือเชื่อเรื่องโชคชตา บางคนเป็นนักอุดมคติอยากจะทำ ความดีต่อประเทศชาติ คนเหล่านี้มักจะขาดพื้นฐานในการทำโครงการ การทำโครงการจะต้องใช้การวิจัยวิเคราะห์อย่างถี่ ซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควร การตัดสินใจของคนพวกนี้มักเป็นการตัดสินใจโดยอาศัยภาวะการณ์รอบตัวที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเป็นเกณฑ์อย่างเดียว เมื่อมาขอสินเชื่อมักจะมีแต่แนวความคิด หรือความฝัน ถ้าสถาบันการเงินอนุมัติสินเชื่อให้ไปก็จะเป็นการเสี่ยงต่อเงินที่ให้ไป

5. ในการวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินของผู้ขอสินเชื่อ งบแสดงฐานะการเงินที่ผู้ขอสินเชื่อให้มามากจะไม่แสดงฐานะทางการเงินตรงตามข้อเท็จจริงเท่าที่ไต่สอบถามมามากจะมีงบสำหรับเจ้าของกิจการเอง งบสำหรับส่งสรรพากร และงบสำหรับส่งให้ผู้อื่นสินเชื่อ ฉะนั้นเมื่อได้มาจะต้องพิจารณาแต่ละรายการเพื่อปรับปรุงให้ใกล้กับความเป็นจริงมากที่สุด แต่ในการปรับปรุงนี้อาจจะมีข้อผิดพลาดก็ได้ มีผลให้การประมาณอัตราการเสี่ยงต่อสินเชื่อรายนั้น ๆ ผิดไปด้วย

6. ในการสืบสวนข่าวสาร เกร็ดคิดนั้น ข้อมูลที่ได้มาจากหน่วยราชการ และเอกชน มักจะไม่ค่อยตรงต่อความจริงเท่าใดนัก โดยเฉพาะข้อมูลจาก หน่วยราชการจะไม่ up-to-date เลย เป็นผลให้การพิจารณาผิดพลาดไป ได้

7. นโยบายของรัฐบาลไม่ค่อยแน่นอน เช่น มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภาษีอากรวัตถุประสงค์อยู่ตลอดเวลา การตั้งกำแพงภาษีเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิต ในประเทศ และการให้การส่งเสริมหรือกีดส่งเสริมอุตสาหกรรมบางประเภท มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

8. ปัญหาค่านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นอุปสรรคแก่การให้สินเชื่อ อุตสาหกรรมของธนาคารพาณิชย์

ก. เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่ออุตสาหกรรมตาม พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 12 ต่อปี แต่ สำหรับสินเชื่อประเภทอื่น ๆ ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี ฉะนั้นธนาคารพาณิชย์ ทั่วไปจึงสนใจที่จะให้สินเชื่อประเภทอื่นมากกว่าสินเชื่ออุตสาหกรรม

ข. ในกรณีที่มีผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขายสินค้าให้ผู้ซื้อไปโดย ผู้ขายให้เครดิตผู้ซื้อระยะหนึ่ง และผู้ซื้อได้จ่ายเป็นเช็คล่วงหน้าหรือทำตัวสัญญา ใช้เงินเพื่อชำระค่าสินค้าให้ ในกรณีนี้ถ้าผู้ขายต้องการใช้เงินก็จะนำเช็ค ล่วงหน้าหรือตัวสัญญาใช้เงินมาขายลดให้ธนาคาร ตามพระราชบัญญัติการ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยได้ไม่เกินร้อยละ 9.5 ต่อปี ปรากฏ ว่าไม่ค่อยมีธนาคารใคอยากทำเพราะไม่คุ้ม จึงพยายามหาวิธีหลีกเลี่ยงเป็น สินเชื่อประเภทอื่นเพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยสูงสุด

ค. ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ที่กำหนดไว้ว่า "ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ให้กู้เงินหรือให้เครดิตแก่กิจการใดกิจการหนึ่งเกิน กว่าหนึ่งในสี่ของเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์" ซึ่งถ้าเป็นธนาคารพาณิชย์

ที่มีเงินกองทุนน้อย การที่จะให้กู้ยืมหรือให้เครดิตแก่ผู้ประกอบการรายใหญ่ ๆ มักจะทำได้ไม่เต็มที่

ข้อดีและข้อเสียในการให้สินเชื่อ

อุตสาหกรรมต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ในเรื่องนี้ถ้าพิจารณาโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว จะเห็นว่าการให้สินเชื่ออุตสาหกรรมจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศมากกว่าผลเสีย ดังนี้

1. ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนมากขึ้น เพราะอุตสาหกรรมบางประเภทจะมีชาวต่างประเทศร่วมลงทุนด้วย

2. เปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของประเทศจากระบบกสิกรรมเป็นระบบอุตสาหกรรม

3. การที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นมากเท่าไร จะช่วยลดอัตราการว่างงานของประชาชนได้มากขึ้น ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลทำให้การครองชีพของประชาชนดีขึ้น

4. มีการใช้วัตถุดิบในประเทศเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปมากขึ้น ทำให้มีการใช้ทรัพยากรของประเทศมากขึ้น

5. ช่วยให้มีการส่งสินค้าออกจำหน่ายต่างประเทศมากขึ้น ได้เงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศ

6. การที่มีอุตสาหกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้น ช่วยให้การตั้งซื้อสินค้าจากต่างประเทศน้อยลง เป็นการช่วยลดดุลย์การค้าของประเทศ

ผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศ

1. ในการที่ชาวต่างประเทศนำเงินมาร่วมลงทุนด้วย เป็นผลดีในกรณีที่ช่วยให้มีเงินทุนหมุนเวียนมากขึ้น แต่ข้อเสียก็คือจะต้องมีการส่งเงินที่เป็นผลกำไรออกนอกประเทศเช่นกัน การส่งออกอาจจะมากกว่าจำนวนที่นำ

เข้า ซึ่งข้อเสียนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะช่วยแก้ไขได้ โดยการควบคุมการ
ส่งเงินออกนอกประเทศ

2. ในกรณีที่ชาวต่างประเทศลงทุนโดยการนำเครื่องจักรมาร่วม
ลงทุน แต่ผลกำไรที่เป็นตัวเงินจะนำออกนอกประเทศ และเครื่องจักรที่นำ
มาร่วมลงทุนด้วยในบางครั้งชาวต่างประเทศคิดไม่ซื้อ นำเครื่องจักรที่ใช้แล้ว
โดยนำไปแก้ไขใหม่ให้ดูเหมือนของใหม่มาลงทุน ในการแก้ไขนี้ โดยที่
กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้ควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมและเป็นผู้ตีราคา
เครื่องจักร ถ้ากระทรวงอุตสาหกรรมทำโดยความเที่ยงธรรมแล้วก็จะช่วย
ลดข้อเสียนี้ได้

3. สถาบันการเงินบางแห่งที่ให้สินเชื่อไปในขณะที่สภาวะเศรษฐกิจ
กำลังปั่นป่วน เป็นการช่วยให้มีการกักตุนสินค้ามากขึ้น ข้อนี้แก้ไขได้โดยธนาคาร
แห่งประเทศไทยควบคุมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ แต่สำหรับบริษัท
เงินทุนเอกชน ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายควบคุม

4. การปล่อยสินเชื่ออุตสาหกรรมมากไป จะทำให้เกิดภาวะเงิน
เฟ้อได้ เพราะมีเงินหมุนเวียนมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดการ
แข่งขันขึ้นสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภท อุตสาหกรรมที่ไม่มั่นคงพอก็จะ
ล้มไป ข้อเสียนี้จะแก้ไขโดยสถาบันการเงินแต่ละแห่งควรจะมีนโยบายใน
การให้สินเชื่อเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรมให้รัดกุมขึ้น พิจารณารายละเอียด
ข่าวสาร เศรษฐกิจให้มากขึ้น

ผลดีและผลเสียของการให้สินเชื่ออุตสาหกรรมต่อเศรษฐกิจของ
ประเทศตามที่กล่าวมานี้เป็นผลดีและผลเสียโดยกว้าง ซึ่งพอสรุปได้ว่า
การให้สินเชื่ออุตสาหกรรมจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศมากกว่าผล
เสีย และผลเสียที่กล่าวมานี้มิได้เป็นผลเสียที่ร้ายแรง ผลเสียที่กล่าวมานี้
เป็นผลเสียที่สามารถแก้ไขได้โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนราชการ
ที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการเงินให้ความร่วมมือกัน